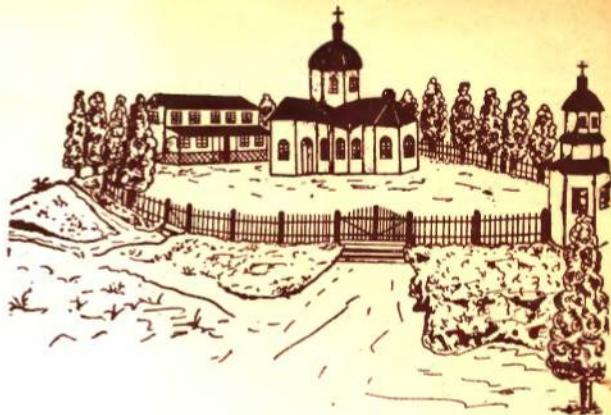
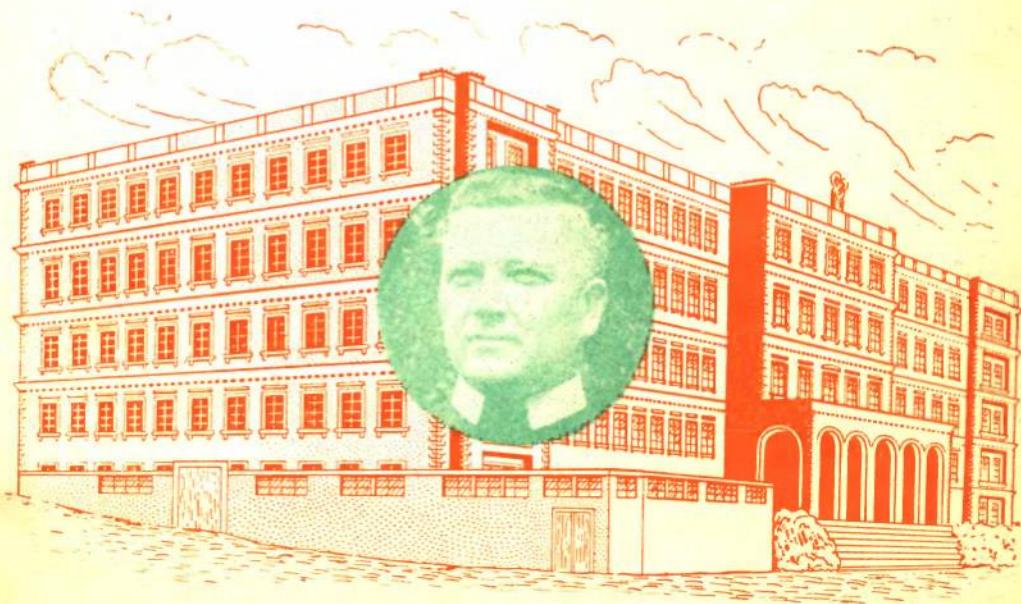

Ч

В

І Р К У Н

**REDAÇÃO E ADMINISTRAÇÃO
«O GRUO»**

Órgão dos Estudantes Basilianos

Enderêço em Curitiba:

Rua Carmelo Rangel, 1240

Batel

80 000 - CURITIBA - Сха Р. 11.055

Fone: 23-2519

Paraná - Brasil

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ

Видають Брати Студенти ЧСВВ

Адреса в Куритибі:

“ЦВІРКУН”

Бул. Кармело Ранжел, 1240

Бател

80 000 Поч. Цкр. 11.055

Телефон: 23-2519

Парана - Бразилія

Suplemento do Jornal «Pracia»

ПРОЧИТАЙТЕ В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

"Цвіркун" говорить	2
У 40-ліття семінарії св. Йос. і спомин бл. п. о. Й.	3 4
Змінити світ	3
Там і тут	10
Відійшов від нас Впр. о. Йосафат Рога ЧСВВ	11
Іван Котляревський	13
Мати	14
Великий гість	16
Христос і родина	18
Листи	20
Поділити мозок	
Муза	23
Добродії	24
Щастя	25
Що це молодість	26
Засмійся	27
Наше життя	29

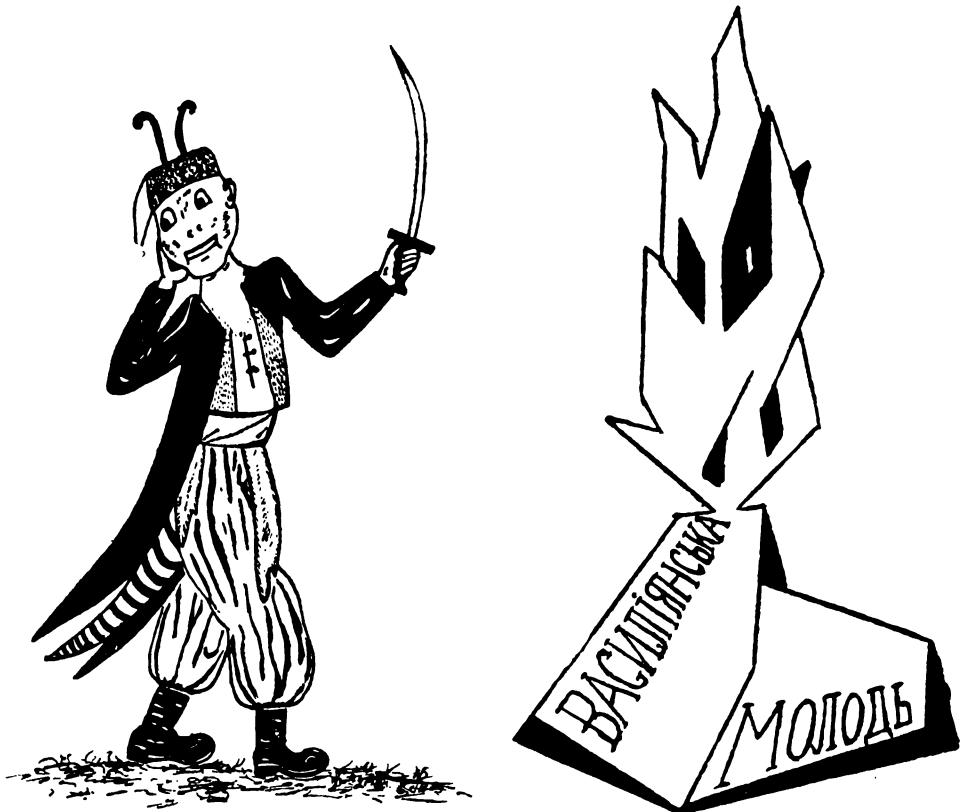
ОБКЛАДИНКА

На горі: "гніздо Цвіркуна" — церква й монастир на "Ясній горі" в Ірасемі. Вдолині: семінар св. Йосипа в Прудентополі, заснований Впр. о. Йосафатом Рого ЧСВВ.

ЦВІРКУН

ОРГАН ВАСИЛІЯНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У КУРИТИБІ, БРАЗИЛІЯ
Ч. 2/154/.

Рік XXX. Квітень-червень 1975 р. Б.

30-ЛІТТЯ

СЛУХАЙМО ! ЦВІРКУН говорить!

глузують з моєї невибагливості?

Мене' не тільки прийняли, але й відносилися симпатично до мене, і мій щомісячний прихід ставався щораз то більше нетерпеливо очікуваний.

От і мене випускають у світ. Всюди, де вступаю, з приємністю мене гостили. Добре наші люди!

Але й були неуспіхи. Пару разів собо "поманджати" з одного села до другого, шукаючи за помешканням. Дня 30 квітня 1955 р. майже погорів в Ірасемі, моїм родимім селі.

Крі, крі, крі...

І так, мое досить барвисте життя поступило й досягнуло свого 30-річчя яке я з велими великою радістю святкую. Однак ця радість не вповні моя, нею бо мушу поділитись із багатьма людьми. Крі, крі, крі... Й завдячу на першому місці ~~асиліанським~~ студентам з Бразилії, які зробили, щоб я існував, і від першої хвилини мого існування заопікувалися мною й не допустили, щоб я пропав, хоч нераз бували страшні часи. А подруге, дякую всім Прихильникам і Читачам, яких все знаходив я пільги, заохоти й допомоги, головно грошової, що мене підтримувало на здоров'ї та при житті.

Крі, крі, крі... за це все дякую Вам усім.

Крі, крі, крі... дорогі Прихильники й Читачі! Не відкидайте мене повік. Бо повік Вас не забуду.

Із приязню й щирою вдячністю та привітсм:

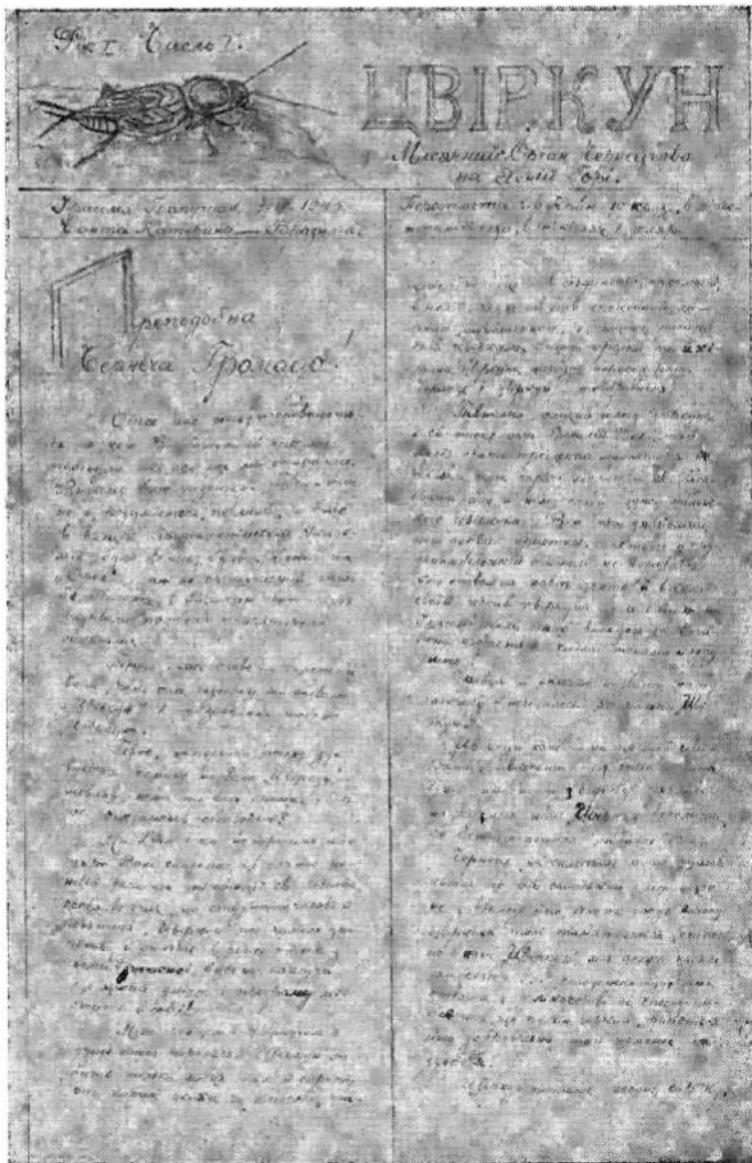
Крі, крі, крі!...

Дорогі Друзі, Читачі й співпрацівники!

30 років назад уперше ~~появився~~ "я" між своїми приятелями, — дорогенськими братиками василіанами. Скромненький був, як самі Ви зможете менш-більш дізнатися з фотографії, зараз отут, на наступній сторінці. Так виглядала моя перша сторінка, коли я народився 7 квітня 1945 рок ув ірасенському манастирі.

Була це суботня рекреація. Мене взяли на руки. Раз-по-раз вибухає сміх, щось виговорюють. — Чи

— Ні, це овочі моого хисту: веселити кожного співбесідника...

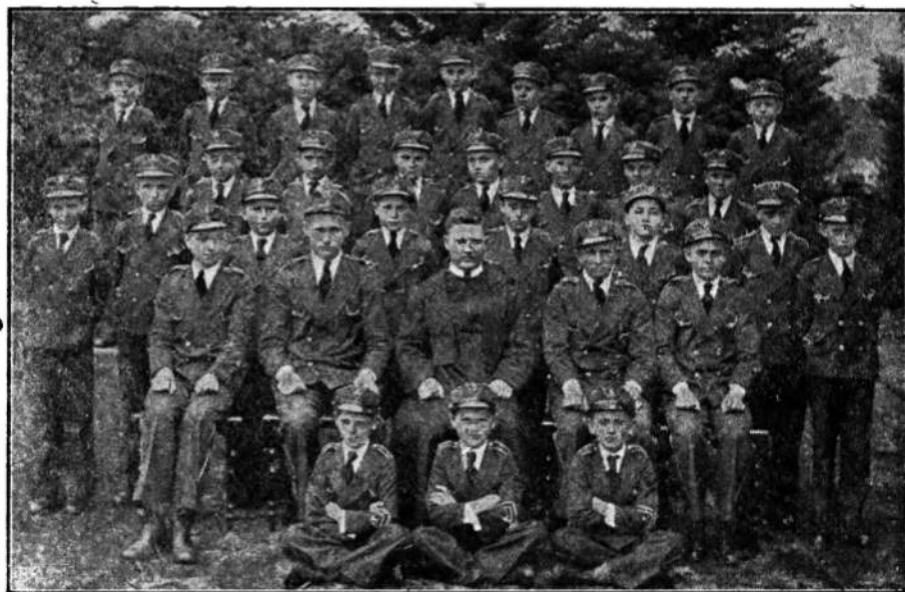

Відбитка першої сторінки "Цвіркуна". Першим редактором був о. Василь Зінько ЧСВВ, теперішній редактор тижневика "Праця". Це ж найбільше за його старанням, що почали писати "Цвіркуна". Переписувачем — технічним редактором був о. Матвій Дмитерко ЧСВВ, тепер сотрудник нашої парохії в Кампо Моврон. А мальярем був о. Борис Коцій ЧСВВ, теперішній парох згаданої парохії.

У 40-ліття Семінарії св. Йосипа і в спомин БЛ. П. О. ЙОСАФАТА

Веселе ѿ водночас трохи сумне святкування. Веселе, бо Бог зволив проіснувати 40 років повного успіху й щастя. Хоч бували скрути. Сумне, бо засновник, Впр. о. Йосафат Рога ЧСВВ відійшов від нас. Але ж і це сталося за велінням Божої Правиці.

Вельми тяжкі були перші кроки. Великі поля, а мало робітників — священиків. Важкі подорожі по майже непрохідних лісових стежках, верхи на коні, нераз пішки, в непогоді, морозі... Народ

Впр. о. Йосафат Рога ЧСВВ зі своїми першими учнями.

збільшився. Постали нові колонії. В 1934 р. всіх отців було 7; колоній до обслуги — до п'ятдесятки. Прибували сили зі старого Краю, але це було нєвистачальне.

Дня 6. XII. 1931 р. піднесено місійну станицю в Бразилії до ряду Віцепровінції св. Йосипа Василіанського Чину. З тим прийшов дозвіл від Свяц. Конгрегації створити перший Василіанський новіці-

ят у Прудентополі. Чотири місяці спісля, під проводом Впр. о. Миколи Лиска ЧСВВ, перші чотири новики: три українські вихованки єзуїтської семінарії в Сан Леопольдо — Р. Г. до Сул і один із Куритиби, почали новіціатську пробу, щоб вступити до Василіянського Чину, статися священиками й працювати між нашим народом у Бразилії.

Невдовзі виринула потреба заснувати ювенат — підготовчу

Другий дім семінарії св. Йосипа, побудований 1938 р.

школу, для припліву нових кандидатів. Було в пляні збудувати семінарію в Куритибі, але замало було професорів-священиків, тому плян цей не здійснено.

Справи поплуталися. Зайшла небезпека перерви новіціату.

На червневій провінціяльній Консульті 1934 р. рішено відкрити малу семінарію з початком наступного року. Через повище наведену причину й тяжкі обставини, не звели в діло цього рішення. Однак, при кінці того ж самого року вернувся, по скінчених студіях в Європі, о. Йосафат Рога, який побачив цю головну необхідність і з молодечим запалом прикладався до якнайскорішого розпочаткування ювенату.

У Великдень 1935 р., о. магістра Миколу запрошено до Малету, щоб стрінувся й допоміг іншим хлопцям. Тут пізнав він двох здібних і охочих до науки. На просьбу їхніх батьків завезти їх до школи Сестер Служебниць у Прудентополі, о. Лиско, маючи на гадці їх підучити й запізнати з друкарською штукою, а по викінченій школі дати їх до новіціату на братів-помічників, невідкладно погодився. Примістили тих юнаків разом із друкарями.

Отець Й. Рога в тому часі вчив катехизму в школі Сестер і також знайшов кількох хлопців, які вступили б до вищої школи, коли б така заіснувала. Він подумав: "прекрасна нагода розпочинати ювенат. Чотирьох юнаків вже маємо, а тут іще кількох і можна розпочинати"...

Одержанавши дозвіл від своїх настятелів, негайно кинувся до праці. Насамперед вибрал місце: дерев'яний дім, що стояв близько друкарні Й служив за склад, а в початках був він помешканням Сестер. До початку травня пороблено в ньому порядки й відповідно його устаткували.

Вкінці надійшов "великий" день.

"Був це вівторок 4 червня 1935 р. Перед полуднем о. Йосафат враз із усіма хлопцями удався до церкви св. Йосафата, щоб попросити Божого благословення та спільною молитвою розпочати це важне діло. По молитві мали першу годину викладів — катехизму. По обіді — прохід у поблизькій лісок, де в тіні дерев і при спокійнім леготі свіжого вітерця відбулось випробування голосів — проба співу. Повернувшись із проходу, повні задоволення, пішли на вечерю. По ній ще трохи погуторили, і спільною молитвою закінчили день". (о. А. Купецький ЧСВВ, Календар "Праці" 1960 рік, ст. 39). Так було кілька днів.

Вже устійнили програму навчання. Але ще бракувало професорів. До помочі основникові й першому директорові прийшов його співовариш студій. о. Йосип Мартинець, теперішній Епарх для українців у Бразилії, який по осягненні академічних ступнів у Римі, трохи пізніше вернувся до Бразилії. Далі була трудність: треба було більше професорів, бо ці два, крім професорства, займаються ще товариствами, колоніями, редакцією тощо. Обтяжені вони, — треба помічників. На щастя знаходилися тоді в Прудентополі брр. Йосип Прийма й Гаврило Семчишин. Вони відбули новіціят і ждали час поїхати до Галичини на філософські студії. Іх то призначено, щоб помогали в викладах і в додгляданні хлопців.

Число учнів росло. При кінці року вже було їх 13. Наступного ж року — 35. — Треба більшого дому!

Заходами тодішнього ігумена о. Мелетія Камінського ЧСВВ розпочато будову нового дому 1938 р., 24 квітня відбулася урочистість посвячення підвальних під нову семінарію. Посвятив обряд довершив о. Маркіян Шкірпан ЧСВВ. Службу Божу відспівав семінарійний хор, під диригентурою о. Директора Йосафата.

Семінаристи коли могли, то помогали при будові. 1939 р. шкільний рік почався вже в новозбудованім домі, який служив до 1956 р., коли його зруйнували, щоб на цьому місці піднести крило триповерхового дому, будову якого почато в перших місяцях 1953

Три перші священики зі семінарії; стоять з ліва до права: Марян Стружак, Борис Коцій, Василь Зінько.

Вид східно-фронтової частини Семінарії св. Йосипа в Прудентополі.

р., заходами й старанням Генерального Економа о. Павла Миськова ЧСВВ. Це вже третій семінарійний дім. Величний він, приманливий і простирний. Можність приміщення — для 250 учнів.

Продовж років, семінарію докінчували, організували, удосконалювали. Вивіновували потрібними речами, яких зараз не було можливо вистаратись, через грошуєву скрутку. Залежно від потреб і обставин, підпадав він деяким змінам.

За цих 40 років існування, 1.124 учні училися в цій семінарії. Видала 42 священики; 8 богословів, які вчаться в Римі, 17 клириків сколастиків і філософів, у Куритибі, 18 новиків, в Іваї. Вони ж підготовляються, участься й за кілька літ будуть працювати на Христо- вій ниві, як співробітники — священики Христа. Цього року є 115 семінаристів.

Більшість професорів семінарії це колишні її учні, які на- були в ній знання-мудrosti й передають своїм наслідникам. Ці ж, у будучому, продовжуватимуть те саме діло.

40 років минають, як оце ідейне, велике Боже діло, розпо- чате Впр. о. Йосафатом Рогсю ЧСВВ, дозріває й дає овочі. І набуду- че скільки вено ще даватиме!

Насправді, діло це залишиться на вічний спомин отцю Йоса- фатові й на користь Української Церкви й Народу!

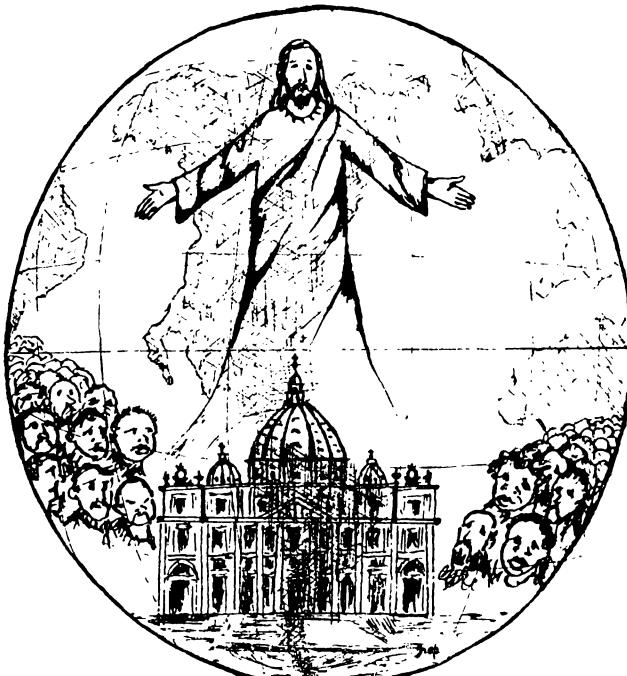
бр. Володимир Ковбич ЧСВВ.

ЗМІНИТИ СВІТ

Ця думка —змінити світ, була вчора її є сьогодні; вона розвивалась і мінялась; далі міняється та прибирає нові форми. І ми всі — люди двадцятого століття — живемо більш або менш свідомі цієї прекрасної думки.

Ми бачимо, що сучасний світ — чудовий, гарний і великий своїми незвичайними осягами. Світ далі твориться. Людина виконує Божу волю, дану в Старому Завіті, коли Господь Бог сказав: "Наповните землю та підпорядковуйте її собі". (Бут. 1,28).

Як світ не прийме Христа, він зміниться, але на свою власну погубу.

За останніх часів збулося на наших очах і в нашому житті багато подій-фактів. Техніка та цивілізація перебороли давні граници, доказом цього — модерні міста, заводи, машини, засоби сполучення і багато іншого. Струни її барви гармонізуються. Все це організується в руках людини.

Людина стала очарована таємницями світу, так що вона губиться в своїй власній таємниці. Вона хоче керувати всесвітом, а не вміє вже більше керувати своєю власною особою. Вона підкорює матерію, але удосконалена матерія стає проти неї і помалу здобуває собі серце людини, до такої міри, що вона тратить свою душу,

забуває про Господа Бога та про своє власне "я".

Як бачимо, техніка щораз то більше удосконалюється, але з другого боку, наша душа, помалу тратить свої сили.

І тому ми, ще краще змінимо світ, коли себе внутрішньо обновимо, навернувшись і примирившись з Богом.

Внутрішнє оновлення та примирення з Богом — це головна ціль цього Святого Року, проголошеного Христовим Намісником Папою Павлом VI, 9-го травня 1973 р.. Святий Рік розпочався 10-го червня 1973, на Зіслання Св. Духа, в помісних Церквах, а завершується цього року в осередку християнського світу, а Римі. Цей Святий Рік має за мету відновити людину та світ. !

Щоб дійти до кращого відновлення, ми повинні зробити процес духовного себе-відродження, яке можемо довершити оживленням віри, надії й любові до Бога та до свого близького. Іншими словами, ми маємо рішитися, щоб бути правдивими християнами, тобто приятелями Ісуса й близького в усьому нашему житті. А це повинно починатися від унутрішнього навернення серця, бо прагнення до християнського з'єднання виходить і росте з духовної віднови, самозаперечення, повного виконування діл любові й вірності об'явленій правді. Євангелія називає це: наверненням, покаянням і переміною серця.

Користаймо з цієї внутрішньої обнови духа та зовнішнього замирення. Освячуймо себе в Господній ласці, яка промінюватиме з нас та освячуватиме все наше дзькілля. А цим ми станемо світлом Божої ласки, яке буде освічувати все, що нас оточує. При цьому не зміниться наші життєві умовини, але зміниться наш погляд і підхід до них. Практично, ця велика духовна переміна, що своїм значенням перевищає все, відбувається в людині через добру святу Сповідь і прийняття Ісуса живого в Пресвятій Тайні Євхаристії, з повною готовістю нести свій хрест і заразом з Ісусом нести Його Благовість, у любові та примиренні, до всіх, з домаганням справедливості для кожного.

Поєднання з Богом може наступити тільки тоді, коли ми є поєднані з нашим близкім. І такого християнського примирення потребує сьогоднішній світ, бо холоднокровні вбивання, знущання, ворожнеча людини й ламання закону любові Бога й брата, витрворюють у сучасному світі таку несамовиту духовну-моральну й матеріальну руйну, що Церква посвятила спеціально цей Святий Рік для духовного опам'ятання людини й привернення її найбільшого скарбу — любові, ХРИСТОВОЇ ЛЮБОВІ.

Зробімо постанову, щоб провести перегляд нашої душі та знайти причину занепаду в релігійному житті. Також попри це повинні ми шукати засобів, щоб знайти правдиву дорогу, яка могла б повести нас від природного до надприродного життя.

І так, якщо ми добре виконаємо цей процес, зможемо змінити дуже багато в світі, в сучасній добі. /

бр. Йосафат Бардадин ЧСВВ.

T A M I T Y T

Американський Джеймсон (мавпа) полетів у небесні простори. За ним виїхала й ссавецька Лайка (собака). Російські дослідники вислали свого супутника. Американці — за ними. Американці всіли на місяць. Совети туди післиали свою експедицію. Летіли. змагалися, довго студіювали...

Щоб долетіти до іншої планети, треба сили, згоди досвіду й взаємної праці. Подали собі руки. — 17-го липня 1975 року, "Аполло Й Союз" злучилися у Небесних просторах, 243 кілометри від землі. Американські зорцеплаві Тома Страфорд, Дональд Слайтон і Ванс Бранд таsovets'kі — Валерій Кубасов і Алексій Леонов, у спільному полеті, кружняючи понад землею, радили нечуваною в історії подією.

На землі — подібний клімат. На зборах, конференціях, прем'єр Леонід Брежнєв звертається до президента Форда:

— Гарну працю ми виконали там угорі.

— Так! Але теж гарну працю мусимо виконати тут надолі!

I хто знає? Може відкотили камінь з дороги, яка веде до співпраці між тими двома світами...

подав бр. Михайло Ключка ЧСВВ.

ДОВГОЖИВОТТЬ

Федір Онуфрійчук пише в "Українськім Голосі" з Канади, що причиною короткого віку людей це передусім недуги серця, зваження сосудин і рак. Але хто хоче довго жити, той повинен не переїхатися, не перевтомлюватися й не надуживатися, не перевтомлюватися й не надуживати статтєвої сили —ексу. Головно помагають довго жити — праця й діяльність. Хоч нині є чимало людей, що цього бояться і стараються ще й інших п'єреконати про це. Отож пляномірна фізична й розумова праця, душевний спокій, міцні нерви й сила волі, що спрямована на осягнення певної гарної мети — це все є джерелом довгого, цікавого й щасливого життя.

за "Миссионарем"

Відійшов

від нас

Впр. о.
Йосафат
Рога
ЧСВВ.

23-го квітня цього року, по раптовім захворінні, спочив у Бозі, в лікарні Серця Ісусового в Прудентополі, на 72-му році життя Впр. о. Йосафат Рога ЧСВВ.

Блаженної пам'яті о. Йосафат Іван Рога ЧСВВ народився 2-го жовтня 1903 р. на Лінії Гварапуава, коло Прудентополя. Початкові студії відбуває таки в своїй колонії. Згодом навчається в школі 'Сестер Служебниць у Прудентополі. 1915-го року, в Дієцезальній семінарії в Куритибі побирає гімназійні студії, враз із теперішнім Преосв. Єпархом Кир Йосипом Мартинцем ЧСВВ. В 1922-ім році обидва питомці виїжджають до Європи, де в Мукачеві, в Карпатській Україні, відбувають приписаний монаший новіціат. Дня 24-го серпня 1924 р. складає свої перші монаші обіти й виїжджає до Риму на вищі студії. Єврейські священні отримав з рук грецького єпископа-святця Ісаї Попадопулуся, дня 24-го листопада 1929-го року.

Бл. п. о. Йосафат це перший український священик роджений у Бразилії.

Багато напрацювався о. Йосафат. Як душпастир, вірно обслуговував своїх мирян. По колоніях мусів їздити верхи на коні, не раз і в несприятливих днях. Як учитель-професор, не щадив своїх зусиль, навчаючи філософії і Богословії молодим василіянським клирикам на Ірасемі. Старанно й відповідально сповняв свої уряди, бувши ігуменом, протоігуменом, пізніше генеральним консультатором у Римі.

Одне з великих діл, яке Він залишив, це те, що заснував і зорганізував ювенат с. Йосипа, тобто василіянську малу семінарію у Прудентополі. Ним провадив і навчав упродовж кількох років.

За рідну мову й обряд, року 1939-го, в часі такзваної націо-

налізаційної кампанії, був арештований. З ним добровільно пішов до тюрми тодішній віце-протоігumen о. Йосип Мартинець.

Останні роки свого життя проживав на Івах, де був духовником василіянських новиків.

Небіжчик о. Йосафат Рога був милої вдачі, любив спів, зокрема хоровий. Організував хори студентські й парафіяльні та залюбки ними диригував. Був також композитором хоральних пісень.

Похорон відбувся величаво. Наступного дня вечером, при участі Преосвящених Владик Кир Йосипа Мартинця й Кир Єфрема Кривого, багато отців і духовенства та много народу, які прибули з різних сторін, щоб віддати останню прислугоу та признання покійному Отцеві за всі добра, які він учинив з любови до своєї Церкви й свого рідного Народу. Була співана св. Літургія за Покійного. Похоронну проповідь виголосив місіонер Впр. о. Микола Іванів ЧСВВ. На кладовищі промовив Шан. п. інженер Рафаїл Куліцький, один із перших семінаристів св. Йосипа.

Отцеві Йосафатові нехай Всешишній винагородить за все й оселить у місці, де праведні спочивають!

Вічна Йому Пам'ять!

бр. Люїз Слободзян ЧСВВ.

НАРОДНІ ПОРІВНЯННЯ :

Бережи, як ока в лобі.

Біжить, мов зі шибеници зірвався.

Боїться, як чорт хреста й кадила.

Величаеться, як заєць хвостом.

Високий до неба, а дурний, як не треба.

Глибоко — жабі по око.

Голова без розуму, як ліхтар без світла.

Дбає, як пес за п'яту ногу.

З дурнем розмова, як з вітром полові.

Любов, як перстень — не має кінця.

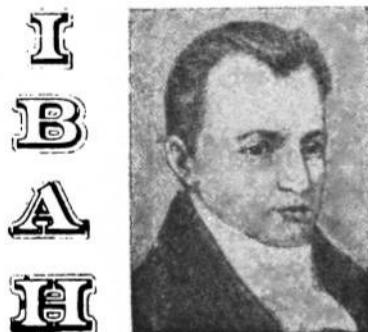
Розкрив рота, як ворота.

Стільки правди, як у кози хвоста.

Така добра, як дідова торба.

Змилувався, як вовк над поросям.

Він мене знає, як чоботи на своїх ногах.

КОТЛЯРЕВСЬКИЙ — БАТЬКО

УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Один із найбільших поетів Української Літератури це Іван Петро Котляревський. Звемо його батьком Української Літератури, бо він відродив та заснував нову, народну Українську Літературу.

Іван Котляревський народився в місті Полтаві, 9-го вересня 1769 р. Походив із бідної дворянської родини. Батько його був канцеляристом при магістраті. Поки ще був малим, Іван учився в дяка. Опісля вступив до Полтаєської Духовної Семінарії. Вже в семінарії, до якої ходив протягом вісім літ, з'явилася в нього велика снага до віршування, через що товариші назвали його "Ритмачем".

В році 1789, Котляревський закінчив студії в Духовній Семінарії та заміряв записатися до урядової служби. Його бажання сповнилось, але пробув лише кілька літ, потім покинув. Бачучи, що має дар до чогось вищого, починає старанно та якнайкраще вивчати українську мову, звичаї, світогляд, щоб таким чином основніше ознайомитися з народнім життям і побутом. В характері домашнього учителя стає учителювати, перебуваючи по панських і по рідних селах. Завзято починає працювати над "Енеїдою", своїм найбільшим твором. "Енеїда" дуже важлива в українській літературі; нею бо Іван Котляревський розпочав нову добу. Котляревськова "Енеїда" — це перелицьована Вергілієва "Енеїда", то значить, що він оцей латинський твір зробив чисто українським, цебто додав українських звичаїв, українського духу.

На 27-му році життя приєднався до армії, в якій уславився хоробрістю проти турків у морських війнах. Але в році 1808, І. Котляревський залишив військову службу; цього самого року повернувся до своєї рідної землі — Полтави, де ще жила його мати. Під час перебування в Полтаві підготував до друку і видав поему "Енеїду" в чотирьох частинах.

Помер поет у 1839 р. Перед смертю наділив свободою кріпаків, а все майно, яке було невеличке, пороздавав своїкам, приятелям та знайомим. Як людина, визначався сильним характером, чесною вдачею й здобув собі загальну любов як незрівняний гуморист і мистець в оповіданні. Він і був драматургом. "Наталка. Полтавка"

й "Москаль Чарівник" — це ж найкращі його комедії.

Тарас Шевченко, в вічну пам'ять про Івана Котляревського сказав:

Будеш, Батьку, панувати,
Поки живуть люди;
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть.

бр. Микола Корчагін ЧСВВ.

M A T I

"... це чотири малесенькі букви з цього
бласословеного слова.

Також небо має чотири букви, в ко-
тих міститься безконечність".

Маріо Кінтана.

Я відчуваю, що в мене є "хтось", своєрідний, незабутній, незаступний від інших, — це моя мати.

Мати це найдорожче слово, що ми чуємо на кожному кроці, від кожного й відожної. Це слово лунає довкруги нас, але воно має причину лунання.

Завдяки цьому слову: жінка-мати, ми існуємо та мільйони й мільйони людей живуть завдяки їй. Бог дав їй глибоку істотну місію — бути матір'ю. Вона тілесно або духовно, завжди має давати життя.

Отже ж, мати стала причиною нашого існування тут, на цьому світі. Ще світ не існував, а Бог уже мав у Свому Провидінні створити жінку, щоб вона стала нашою матір'ю.

Ми спостерігаємо в серці нашої мами надзвичайну любов до нас. Ніхто в світі не любить нас так сердечно, як наша мама.

Щоб створити матірнє серце, сповнене любови, Бог зілляв в одне: любов і самозречення, ніжність і жертву, радість і терпіння.

Погляньмо на минуле життя нашої мами. Скільки вона за мене натерпилася, а я дуже часто забиваю сказати їй "дякую, мамо"! Вона всі терпіння зносить задля мене, з любови до Творця й до мене. Подивляю її самопосвяту й жертву. Вона вже терпіла за мене, коли я почався в її лоні. Скільки терпінь вона перенесла під час моїх народин. Пізніше, коли я підростав, вона про Бога до мене говорила, мене молитись навчила. Тепер я підріс, а вона з тією самою любов'ю, що мала до мене, коли я ще був маленький, допомагає здійснити мое покликання та допомагає в моєму житті.

Крім моєї дорогенької мами, я також маю Небесну Маму, Пречисту Діву Марію. Ти, Маріє, мене любиш, Ти надо мною день і ніч чуваєш. Нехай хвала й честь для Тебе, на знак щедрої подяки від твоєї дитини, буде завжди!

В моєї мами завжди я знаходжу пільгу, любов, прощення, зрозуміння та добру пораду.

Це для мене й для інших — великий дар мати маму, бо є багато малих дітей і навіть дорослих, що не мають вже мами.

Моя мама, так як усі мами світу, беруть активну участь у розбудові світу. Вони є свідками людського елементу в цивілізації, щоб настав такий світ, в якім люди могли б розцвітати й осягти своє надприродне призначення.

І тому мені глибоко лежить на серці, скласти для моєї і для всіх матерів подяку та за них помолитись. Бо фактом є, що кожна мати має багато дорогоцінних прекмет на те, щоб ми їх переймали й тим виконували Божу волю.

бр. Йосафат Бардадин ЧСВВ.

Великий Гість

17
липня
1975 року.

"Аполло та

"Союз" розважаються в просторах. "НАЗА" напружена, Байкнур радується. А наша Куритиба ще дрімає. Зимно, дуже зимно. Похмурно. Морозний легіт повіває неначе б голубив пістряних хмар, що вже наркапають...

Ми, після відслужження святої Літургії, продовжали благодарення, коли хтось із служителів, відчинивши вікно захристії, углядів щось незвичайне. Трохи спантеличився. Помалу браття почали сходитися, щоб подивитись що там таке. Виходять на ганочок, Звідси можуть зблизька огляdatи цей чудовий випадок: — сніг падає!

— Сніг у Куритибі!...

— Що то за краса!...

Дехто підставляє руку, невдоволений із оглядання, хоче дотикатися... Вперше бо в своєму житті, бачить таке явище. Все почало біліти, біліти...

В середині-центрі та по всьому місті — правдиве святкування, — привіт несподіваному гостеві. Сніг у Куритибі це дуже рідкісна річ. Минає вже 47 років від останнього, що відвідав нашу паранську столицю. Тому, щоб побачити й побавитися в нім, куритибці мусять виїздити за границю, головно до Аргентини, як це зробили тисячі іх цього року. Але решта не мусіли виїжджати в дорогу — сніг сам прийшов сюди, на вакації, і величаво його привітує Куритиба.

Сніжинки падуть, встелюючись грубим білим рядном, і одивають дерева, авта, вулиці... все!

Радість. Забавна метушня. Куритибці не знають що це санки чи санкування, тож беруться грратись як уміють. Окидаються пушистою порошою. Он зліпили велику й своєрідну снігову бабу. Друга ж пишно там їде на авті. Фотоапарати клацають (не від зимна)... Склади плівок уже вичерпані, стільки знімок зняли! Розпродано багато нових апаратів, фотографічного приладдя. Та й цвіркуновий фотоапарат, який доживає свого віку, дочекався тої чести — перший раз фотографувати сніг.

Полуднє. Куритиба виглядає неначе молода до шлюбу: біла, біленька! Ущухає сніг. Але "празник" продовжується. Увечері. — прощання: "гість" почав танути...

— Коли він вернеться до нас другий раз?...

Коли знову буде сніг, ніхто не може точно означити, але цього року він прийшов. Прийшов і дав себе пізнати багатьом, які

ще ніколи його не бачили. Розвеселив нас. Приніс надхнення для письменників, які писали свої враження по газетах. Зробив історичним день 17 липня 1975 р. Спричинив багато шкоди, особливо в хліборобстві... В добі артифіціалізму, показав природну красу й, здається, вказуючи на незрівноваженість природи; просив, щоб більше її шанувати... Сказав, що колись чоловік воював проти природи, а тепер вона — проти чоловіка. Потішив, може, не одного старця, пригадуючи давні часи в його батьківщині, в Старому Краю.

Ще багато новин мав він сказати, але перебув тільки день з нами...

бр. Володимир Ковбич ЧСВВ.

ЦИГАНСЬКА ЖУРБА

— Не журися! — радив циган циганяткові.

Лиш дві речі можуть тебе журити:
або буде добре тобі жити, або лиxo.

Як добре буде житись,
то нема чому журитись!

А як лиxo, то з двох одне:
або будеш здоровим, або хворим.

Як будеш здоровим,
то нема чому журитись!

А як хворим станеш, тоді з двох одне:
або виздоровіш, або помреш.

Як виздоровіш,
то нема чому журитись!

А як помреш, то ще з двох одне:
або до неба підеш, або до... пекла.

Як до неба підеш,
то нема чому журитись!

А як до пекла підеш... не журися!...
стільки знайомих змусиш привітати, що й забудеш журитися!...

X Р И РОДІИНА С Т О С

Сонце спускалось поволі. Минала неділя. Майдан опустілий. Сиділи на траві під деревами. Балакали... Сміялися... Ісус наче споважнів. Репортер увів іншу бесіду:

— Ісусе, як Ти дивишся на сучасний світ?

Ісус:

— На жаль зі зболілим серцем. І то... З-за його чорної долі.

— Котрі найбільші теперішні проблеми?

— Їх є багато: війни, міжнародне непорозуміння, страйки, унутрішні заворушення країн, тероризм, голод, схоплювання та інші. Однак, найбільша сця, а саме: знищення родини. Вона: причина інших проблем. Люди забули, що ця установа це клітина суспільства й що без неї нікотра інша не може існувати...

— Що це родина?

— Отець Небесний створив Адама й створив Еву для Адама. Їх злучив золотим ланцюгом чистої любові. І поблагословив, щоб користаючи зо скарбу плідності, співпрацювали й наповнювали землю іншими подібними створіннями. Родина занепала. Людський рід теж піду pav. Вкінці, Я прийшов, її піdnis та привернув її первісну притаманність, а саме: єдиність та нерозривність, сьомою моєю віковічною тайною подружжя. Сам я не закладав собі родини. Моя мета була інша. Однак цим станом я не погордив. Лише його освятив. Пам'ятаєш у Кані Галилейській? На весіллі були я, моя Маті й мої учні. Навіть там створив мое перше чудо. А як схочеш живого прикладу святого подружнього життя, дивися на життя моєї Матері з моїм земним опікуном. І в моєму царстві є незліченні інші пари, що осягнули верхи досконалості таким способом життя.

— А що діється сучасно?

— Різно... Женяться й віддаються, як перед потопом. Правдиве забуття љ незнання моєї науки. Подружня любов — перлина кинута безрогам. Часто чую такі вислови: "єпископи не розуміються

Щаслива та родина, в якій панує щира любов і згода!

... має право брати іншу жінку, але я теж можу здібати іншого на справі! Розводжуся з нею! Тяжко з ним жити! Не тільки мужчиночоловіка! Хочуть розв'язати, що Бог зв'язав. Забувають, що Божа Премудрість так установила. Перевертають Божий порядок і хочуть щасливого життя. А так воно неможливе...

— Які наслідки занепаду родини?

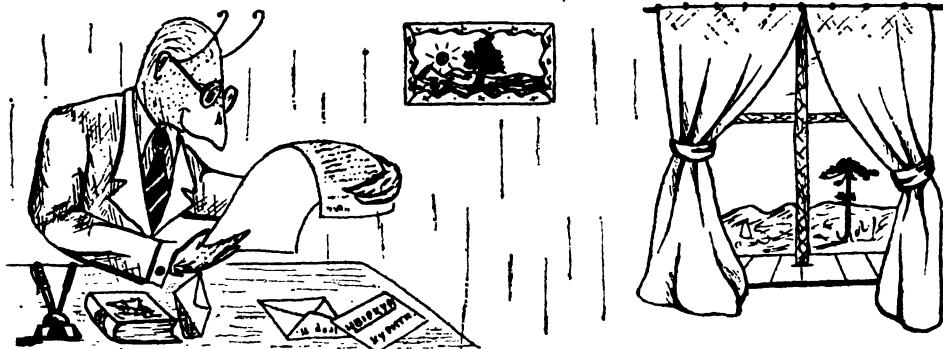
— Фатальні. Знаєш, які злочини є в світі. Лише в Сан-Павлі — понад 600 тисяч опущених дітей. І це без схвалення розводу! Пам'ятаєш?... ще перед моїм приходом на землю, які славні були римляни! Як же підупала в них родина, щезла їхня імперія. Що сталося зі спартанцями?... Пам'ятай на слова французького вождя Петена, що по поразці французьких військ 1940 року, між іншими причинами, скаржився на занепад тодішньої французької родини. Прочитай сучасну статистику, що подає Амарал Фонтовра в книжці: "Увід до Соціології" (ст. 262-4): — у Каліфорнії, Америка, одного року було 4.340 самогубств. З того, 610 самогубників були женаті чи одружені, а 1.840 були розведені. Знову ж у Баварії, одного року зареєстровано 4.463 випадки божевілля; 283 божевільники мали родину; 2.994 були розведені (10 разів більше). Є багато таких випадків... може й гірших...

— А як усунути небезпеку?

— Ще раз пригадую: родина це підвала всього суспільства. Труд політичних діячів за світовий мир іде намарно. Якщо в родині його не знаходиться, то ніде його не знайдеться. І цю проблему легко розв'язати: — треба схристиянізувати суспільство, а найперше родину. Освідомити молодих, указуючи на відповідальність досконалого подружнього життя. Не дивитися на зверхій вигляд, а виховувати в світлі моєї Євангелії, у моїй любові.

І пам'ятай: ще не пізно. Берися до діла!

бр. Михайло Ключка ЧСВВ.

Цвіркун перечитує листи шановних читачів.

Пітання, 23. 2. 75.

Слава Ісусу Христу!

Хвальна Адміністрація "Цвіркуна",

Мило мені було знову, по так довгому часі, стрічатися з Вами "скакуном". Тільки шкода, що до себе його не запросив був, що то тепер зроблю? Пересилаю теж скромну лепту — кр. 20,00, на подорож до мене. На будуче ще вишлю "таблетки" для підсилення здоров'я, щоб далі Ваш "скакун" кріпко та здорово міг цвірінікати! На Многі Літа "Цвіркунові"!

Іван Кіндра

::::::: ————— :::::

Уніон да Віторія, 5. 5. 1975.

Христос Воскрес!

Дорогі Редактори "Цвіркуна",

Пересилаю Вам кр. 10,00 для журналіка, котрим ми дуже задоволені. Просимо все висилати його. Тим часом не можемо більше Вам вислати. Зачекайте до вересня або жовтня; більше вищлемо, як дасть Бог. Дякуємо й просимо Господа, щоб найперше дав Вам здоров'я і відваги, а багато успіху для "Цвіркуна", щоб він якнайбільше поширився.

зі щирого серця, родина
Миколи Блащишин

Шікаго, 14 червня 1975 р.

Слава Ісусу Христу!

До Редакції "Цвіркуна".

Дорогі Братчики Редактори!

Вам усім щиро дякую за Вашу працю так гарного редактування журналіка цвіркунчика. Дуже люблю його читати. А як трошки до дорозі він забариться, тоді тужу, виглядаю з дня на день. Коли я ще була в Україні, сиділа вечорами в садочку, а посеред зацвілих каштанів і пахучого розцвілого зілля та рож, цвіркунчик гармонійно цвірінікав — цвір-цвір...

Хай Господь благословить Вас кріпким здоров'ям у Вашій праці та в Вашій науці; Матінька Божа нежай дорить Вас своїми о-бильними ласками, а Ти, цвіркунчику, не запізняйся, а скоренько прилітай до нас. Для "Цвіркуна" посилаю пару центів — 10 дол., чек.

широ вдячна
Наталя Харів

Бостон 1.7.75.

Слава Ісусу Христу!

Наш Дорогий Приятелю Цвіркуне!

Дякую, що ти до нас перескакуєш. Вже час, щоб ти дістав нагороду за таке приемне відвідування нас, тут в Америці. В тебе є багато цікавих історій, так що варта, щоб ти, Цвіркуне, таки перескакував до нас. А найкраще є те, що по-українськи до нас говориш. Прошу, прости, що була недбалою. Я ділюся Цвіркуном із моїми приятелями. Намовила одну родину, яка думаю, що буде Вам помагати. Нині П. Доктор Лев Хома від'їджають до Бразилії, то ми передаємо 20, долярів для Вас, Дорога Братіє. Здоровимо Вас широ.

Маруся, Володимирко, Єлісавета й Володимир Бачинський

Беріссо, 24 червня 1975.

Слава Ісусу Христу!

До хвальної Редакції "Цвіркуна"

Куритиба — Бразилія

Преподобний і Дорогий Брате Редакторе і Дописувачі:

Дозвольте мені цим листом зложити Вам мої сердечні гратуляції і признання за такі гарні, поучальні та актуальні статті і за вміле редагування "Цвіркуна". Признаюся, що з великим замилуванням та цікавістю читаю його. Ще більше тішить, що "Цвіркун" вже цвірінкає не тільки по монастирях, в уках монахів — духовних осіб, але вже дістає щораз то більше горожанства в родинах. Це є дуже важне для нашого апостоляту. Апостолят пера має сьогодні дуже велике значення, бо не всі мають змогу почuti слово проповідні зачерез такий маркантий брак священиків, а цей брак того доброго зерна, ту порожнечу заповнить добра преса.

Бажаючи Вам щораз то найкращих успіхів у Вашій так внеслий праці, засилаю Вам мої широ-сердечні поздоровлення з далекого Берісса.

Осталось у св. молитвах. Висилаю 10 долярів на передплату "Цвіркуна" Ваш у Христі брат

о. Дмитро Кашук ЧСВВ.

ПОДІЛТИ

M
O
Z
O
K

Недавно в Технологічному Інституті в Каліфорнії відкрито ще одне цікаве ускладнення в людському мозку.

Професор психобіології, Доктор Роджер Сперрі, зо своїми співпрацівниками-дослідниками, провів досліди з охотниками, які лікарських причин піддалися під хірургічний розріз оберемка нервових жилок, що сполучують дві половини мозку. Цей оберемок нервових фібр — це кільце сполучування одної половини мозку з другою. Кажну з цих частин мозку лікарі простудіювали, коли вони діють відокремлено одна від другої.

В цих дослідах Др. Роджер доказав, що обидві частини не є тільки фізично неоднакові, але вони це два мозки в повні інакші в своїх діяннях. Показалося, що перша частина працює незалежно від другої.

Драматичний випадок такої цікавої функції трапився одному пацієнтові. — Напав він на свою жінку лівою рукою, а правою її обороняв. — Ліва рука була керована правою півкулею мозку. Права ж — лівою.

В дослідах із 18-ма хворими в таких обставинах, Др. Р. Сперрі відкрив, що ліва півкуля, яка сполучена з правим боком тіла, є не тільки осідком мови, але також місце, де знаходяться перві причини здібностей нашого розуму.

Стверджив також, що в правому боці мозку, який керує лівим боком тіла, перебувають художні здібності.

Пацієнти з поділеним мозком завважили, що мають більшу легкість рисувати лівою рукою аніж правою. В одній спробі, добровольник, не бачачи дану йому річ, спізнав її дотиком, але не спромігся її описати словами.

Інший осібняк, міг читати книжку тільки правим оком; а щоб по-мистецькому відмальювати на папері хреста, мусів дивитися тільки лівим оком.

Просліднюючи це ускладнення людського мозку, Др. Давид Галін і Роберт Орнштейн із Невропсихіатричного Інституту Ланглей Піorter у Сан Франціско, зробили різні дослідження в нормальних пацієнтах, із злученим мозком. Дійшли до таких висновків: коли людина пише листа, або щось інше, то ліва півкуля, що править мовою, буде до краю діяльна, а права — джерело мистецьких дарів, перебуває пасивно; коли людина малює, тоді стається навпаки: правий бік мозку діє, а лівий же спочиває.

Цьому ще не кінець. Ті самі науковці ведуть дальші й глибші досліди, щоб вияснити ще багато "темних" місць у знанні про таємничий людський мозок.

бр. Теодосій Галіцький ЧСВВ.

Щ
О
Ц
Е

МОЛОДІСТЬ?

Молодість — це не вік людини, тільки стан її душі, твердість волі, сила уяви, спроможність захоплюватися; це перевага відваги над страхом, нахил до пригод, нехіть до безділля.

Ніхто не стає старим тим, що прожив певну кількість років. Люди старіються тільки тоді, коли візбуваються своїх ідеалів. Літа морщать чоло, але затрата ентузіазму залишає зморшки на душі. Смуток, сумнів, брак довір'я до себе, страх, розчарування, — все це — ті довгі-довгі літа, що схиляють нам голову вниз і в порох повертають творчий дух.

В кожному людському серці — всеодно чи сімдесят чи шістдесятлітньому — є диво з усіх найдивніші: здібність до солодкого захоплення зорями, безстрашний визов випадкові, непомильний дитячий нахил до щораз нового, і радість життя — життя як гра.

Такі ви молоді, як ваша тіра; такі старі, як ваші сумніви. Стільки молодості в вас, скільки самодовір'я; стільки старости — скільки страху. Стільки молодості — скільки надій; стільки старости — скільки розчарувань.

Як довго ваше серце сприймає голос краси, радості, відваги, величі та сили — від землі, людини й вічності, — так довго ви молоді.

А коли вже всі питки порвались і коли найінтимніша частина вашого серця покрилася снігом пессімізму і ледом цинізму, — тоді дійсно постарілися. І тоді хай Бог змилосердиться над вашою душою.

Ця правда про молодість висіла в формі образу за склом на стіні за бюром ген. Мек Артура, в його головний квартирі на Філіпінах.

"Крилаті" ч. 5, 1974 р., ст. 11.

Ті, що нам помагають

ЗСА.: Нью-Йорк: п-і Ніна Білшінська 5 дол.; п. Василь Яцків 5 дол.; п-і Стефанія Слюсар 5 дол. **Чікаго:** п-і Наталія Харів 10 дол. **Бостон:** п. Валтер Бачинський 20 дол.

КАНАДА: Мундаре: п-і Павліна Філ 10 дол.; п-і Анна Гаврилюк 5 дол.; п-і Євдока Кульба 5 дол.; п-і Ксеня Магара 5 дол.; п-і Юлія Скрипник 4 дол.; п-і Марія Гаврилюк 2 дол.

АРГЕНТИНА: Буенос Айрес: п-і Павліна Дмитрів н. п. 250; п. Василь Заремба н. п. 100; п-і Марія Палій н. п. 100; п-і Маіра Харітон н. п. 50; п-і Емілія Согуйко н. п. 50; н. п. 50; п-і Євдокія Зварич н. п. 40; п-і Анастасія Герас н. п. 20; п-і Іванна Ільницька н. п. 10; Впр. о. Йосип Галабарда ЧСВВ н. п. 180; ПП. СС. Служебниці н. п. 100. **Вереско:** Впр. о. Дмитро Кашук ЧСВВ 10 дол. **Апостолес:** Впр. о. Христофор Хомин ЧСВВ н. п. 100.

ІТАЛІЯ: Рим: Преосв. Кир Мирослав Марусин 20 дол.

БРАЗИЛІЯ: Сан Павло: Впр. о. Василь Цимбалістий 100,00; п-і Марія Блашишин 20,00; п. Володимир Іванчук 30,00; п. Дмитро Байлюк 20,00. **Бразілія:** п. Михайло Галіцький 5,00. **Порто Алегре:** п. Василь Балис 15,000. **Куритиба:** п. Дмитро Гришко 15,00; п. Рафаїл Бойко 200,00; п-і Марія Кирилович Волошин 30,00; п-і Єва Осадчук 10,00; п. Гавриїл Скальський 10,00; п. Петро Пилипчик 5,00; п. Василь Ногас 10,00; п. Ярослав Хронюк 20,00. **Гважувіра:** п-і Софія Кікіна 5,00. **Кандой:** п. Михайло Мартин 10,00. **Марцеліна:** п. Іван Дядько 15,00; п. Тадей Крефер 10,00; п-і Антонія Іванків 10,00 п. Іван Бучко 10,00. **Івай:** п. Дмитро Кривий 10,00; п. Сильвестер Филима 5,00; п. Василь Свобода 10,00; п. Михайло Тарас 5,00; п. Василь Бобик 10,00; п. Іриней Бардаль 10,00; п-і Катерина Веренька 10,00; п-і Олена Лобаш 10,00; п-і Ірина Зубач 5,00; п. Іван Басараб 10,00; Преп. бр. Йосафат Шульган ЧСВВ 10,00; Преп. бр. Олександр Рубель ЧСВВ 10,00. **Дорізон:** п. Степан Пелех 10,00; п. Михайло Данилишин 10:00. **Марінга:** п. Петро Гальчук 5,00. **Уніон да Віторія:** п. Микола Блашишин 10,00. **Венсезлав Браз:** п. Дмитро Борщ 15,00; п. Андрій Пайташ 15,00. **Іраті:** п. Степан Галіцький (Гвамірін) 20,00; ПП. СС. Служебниці 5,00; Петро Хома 77,00. **Пітанга:** п. Володимир Ковальчук 10,00; п. Павло Кеняр 10,00; п. Симон Мальований 5,00; п. Василь Залуцький 10,00; п. Йосип Ткачук 10,00; п. Григорій Меннік 50,00. **Прудентополіс:** п. Григорій Літвин 10,00; п-і Розалія Богуш 20,00. **Лінія "Б":** п. Михайло Роїк 5,00. **Італара:** п. Йосафат Ганиши 5,00. **Моема:** п-і Анна Орібка 20,00.

Маркондес: п-ні Амелія Бураковська 10,00; — **Ірасема:** п-ні Катерина Мірецька 5,00; — п. Стефан Верка 20-00; — п. Григорій Баранек 10,00; — п. Єфрем Микитюк 5,00; — п. Василь Назаркевич 5,00. **Іраті:** п. Антоній Пінгас 13,00. **Понте Нова:** п. Йосиф Футра 5,00. — **Арапуна:** п. Іван Редька 50,00. **Салупкая:** п. Януарій Юркевич 5,00 й п. Теофіль Юдкевич 5,00. — **Арірані:** п. Іван Липчак 10,00 й Катехитки СКІ 10,00. — **Івайпоран:** Катехитки СКІ 10,00 й п. Іван Липчак 10,00. — **Барра Боніта:** п. Андрій Перетятко 5,00. — **Барра Вермиля:** п. Михайло Бурковський 5,00. — **Ріо Кларо:** п-ні Марія Михаловська 10,00. — **Лігасон:** п. Петро Сеньків 10,00. — **Новембрі:** п. Йосиф Крайчій 5,00 й п. Сильвестер Гавдида 5,00. — **Рело-жо:** п. Стефан Королюк 10,00. — **Понте Алта:** п. Василь Харний 10,00 — **Палміта:** Сестри Служебниці 15,00.

Усім жертводавцям, які не забивають за мене, зі щирого серця дужу. —
Щастя Вам Боже!

"Цвіркун"

ЩАСТЬЯ

— Щастя — це найкраща учителька добрих звичаїв. (Христофор Морлей).

— Робити другого щасливим — це заслуговувати собі на щастя. (Руссо).

— Хто не знаходить щастя в собі самім, не поможе шукати його в інших місцях. (Ла Рашенфонкавлд).

— Коли чоловік щасливий, живе в гармонії з собою та зо своїм близкім.

— Ніхто не є настільки щасливий або нещасливий, як себе вважає. (Ла Рашенфонкавлд).

— Щастя — це такий перфум, що не можемо розпорощувати на других, зокінчайши перше не впаде на нас самих бодай кілька краплинок. (Емерсон).

— Розкіш може закритися в ілюзії, але щастя спочиває в правді.

— Ніщо не сприяє більше щастю, як замінювання турбот зайняттями. (Метерлінк).

— Правдивий секрет щастя знаходиться в тім: вимагати багато від себе, а від інших мало. (Гінон).

— Бажати постійного щастя, це хотіти оминути природні закони речей.

— Набути те, чого бажалося, це — триумф. Бажати того, що мається, це — щастя.

— Є тільки один спосіб, щоб бути щасливим: жити для дружих. (Лев Толстой).

М У З А

Терпів, таки шукав я безнастанно,
Та все пішло як дим: золото-час;
Знайти важку, — нераз відвага тане,
Однак душа тривало шле свій глас....

Полинули гласи в далекий світ, —
У грані моря творилось відлуння,
Нюанс вимовний — в многобарвний цвіт,
І далі в сяйві ген ширяли руна.

Тремтіли й грали, взнали і простори,
Царі... даль зір — небесна то краса,
Творила пісні, — не вмовкнуть їм ніколи, —
Ніде такої Музи та й нема.

Еси в далі й глибині, твої
Промені та збігаються у Правді,
І дні й життя даєш мені палкі, —
Тепер Тебе шукати буду й завжди!

Два роки шукав собі ідеальної дружини і вкінці знайшов.

— А що, вже оженився?

— Ні, вона шукала ідеального чоловіка..

«««««« — »»»»»»»

Лікар: — Твій муж буде спокійний тепер, пані, бери цей заспокійливий засіб — лік

Жінка: — А коли маю дати?

Лікар: — Не маєш дати, ти мусиш пити...

«««««« — »»»»»»»

— Який дарунок даси твоїй товарищці?

— Вона любить книжки з багатьма персонажами, отже ж дам їй книжковий список телефонів...

«««««« — »»»»»»»

Бр. Маврикій: — Я сьогодні грів голову рахунками.

Бр. Едуард: — Можеш знати, будеш мати грипу.

«««««« — »»»»»»»

Пан. Н.: — Запаліть папіроса.

Бр. Дионісій: — Ні, дуже вам дякую. Ця "марка" нездала. (марка: гатунок, сорт).

Пан Н.: — Якраз, тому що нездала, треба її спалити!

«««««« — '»»»»»»

На іспитах з хемії, професор питаеться учня:

— Пилипку, скажи мені що це: SH204

— Пилипко думав, думав, нарешті сказав:

— Я знаю, я знаю, це на кінчику язика.

— То виплюнь скоро, — відгукнув професор, — бо це сірчана кислота (асідо сулфуріко).

«««««« — »»»»»»»

Пан: — Іване, йди подивися, котра то вже година на соняшнім годиннику.

Слуга: — Але тепер ніч, Пане!

Пан: — А що з того?! візьми свічку!..

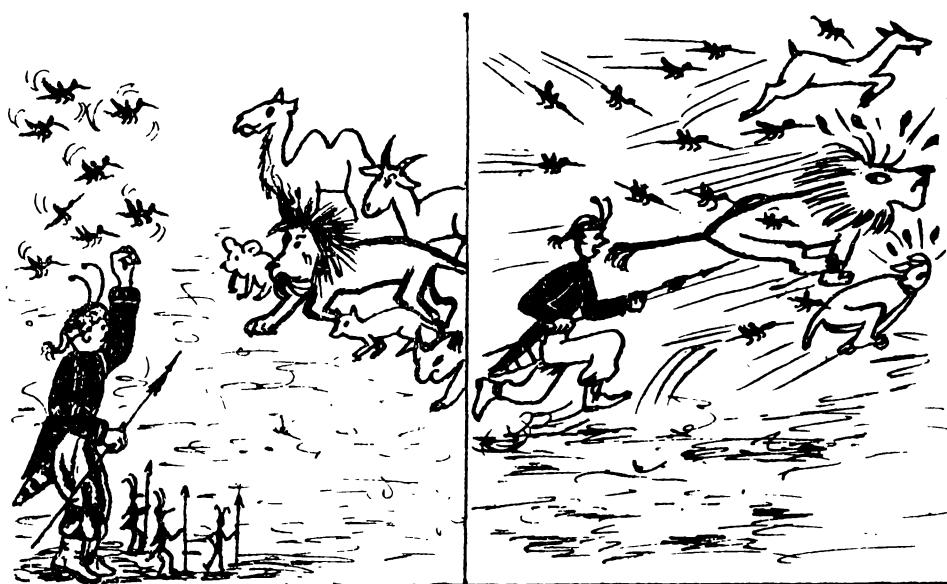
«««««« — »»»»»»»

Прийшов хлопчик у гості. Господарі саме обідали ї просили його до столу. А він соромливо відповів:

— Я вже сьогодні обідав.

— А чого ж ти такий сумний, не усміхаєшся?

— Я вже сьогодні сміявся...

Мусять вороги вдирати, бо цвіркунове військо сильне...

- Чому плачите, кого шукаєте?
- Та шукаю свою жінку. Вона впала з кладки й втопилася.
- То йдіть за водою шукати, а не проти води!
- Ні, куме, моя жінка була така вперта, що напевно поплила проти води!...
- Знаєте, куме, — біда з бідою і біда без біди...

————— «<<<<< — >>>>>» —————

В пості

Ходив Павло на рибу в Великий Четвер. Пересидів цілісінський день та нічого не зловив. Коли вернувся додому, жінка питаеться його:

- Павле, де ж риби?
- Знаєш, стільки намоцувався й нічого не впіймав!...
- Я знаю, чому риба не приходила на гачок.
- А то чому?! — з цікавістю питаеть Павло.
- Бо в Пості риба "міньоків" (дожджанок) не єсть...

"ЦВІРКУН" РОЗПОВІДАЄ ПРО НАШЕ ЖИТТЯ

КВІТЕНЬ — 75:

21. — Свято національне-бразилійське, на пам'ятку свого героя "Тірадентеса" — (Той, що витягає зуби): — Йоаким Йосип да Сілва Шавієр, що був головою заговору в 1791 р., що змагав до визволення Бразилії з-під панування Португалії. Заговір не вдався через зрадника. Дня 21 квітня 1791 р. повісили Тірадентеса, а потім пошматували його тіло. Він — предтеча Бразилійської Самостійності, що вдалася щойно 31 рік пізніше.

Підвічір, всі з нашого дому зійшлися до однієї залі, щоб подякувати за працю й труд, побажати всього найкращого й заспівати "Многая Літа" отцеві професорові Сотерові Сідляреві, що є нашим директором студій, та отцеві Віталієві Климчукові — Економові нашого дому.

23. — По Службі Божій, під час снідання, телефоном прийшла сумна вістка про смерть — перехід до вічності Впр. о. Йосафа Роги ЧСВВ. Наступного дня деякі з клириків поїхали на похорон.

ТРАВЕНЬ:

— Це місяць посвячений особливішим способом Небесний Цариці. Майже по всіх церквах, каплицях, ба й домах, люди, як і ми також, збираються й прославляють її набоженствами — "майвкою".

1. — День св. Йосипа Робітника. Це "дія до трабальо" — день праці, але ми не були звільнені з науки.

2. — Іменини нашого найвищого настоятеля, Всесв. о. Прото-

архимандрита Атанасія Г. Великого ЧСВВ. Врано мали співану Службу Божу за нього. — Святочний день: науки не було.

11. — Друга неділя травня. Сьогодні, в дні Матері, всі добре діти спогадують, обдаровують дарунками, моляться, одним словом — виявляють любов і вдячність своїй мамі. Ми також не забуваємо нашої мами. Хоч вона далеко від нас, спогадуємо її в молитвах.

18. — Деякі "спортивці" пішли дивитися на футбольеву гру. Грали: "Корітіба" проти "Колорадо". Вислід: 1 x 1. Так краще, бо деякі "кричать" за свою "Корітібу", а інші за "Колорадо" чи "Атлетіко"... А потім є добре дискусії: чия дружина ліпша?... осуджують, критикують, боронять суддю ("жуїза") гри, видушують сміховинки і т. д.... Краще, здається, похвалити тих, що виграють...

21. — Наше життя не є тільки вчитися... так ніхто не витримає... Раз, два рази на тиждень, ідемо відвіжити голову, хоч деколи хтось вертається додому зо спухлою ногою. Сьогодні ходили грati футболя проти студентів братів маристів. Найперше мушу сказати, що наші противники гарно поводилися, так що не було ні сварки, ані чогось такого, що часто при таких нагодах буває. Гра була гарна. В першім часі обидві дружини були менш-більш однакові в силах. По перерві гра схилялася до нашої перемоги. Але гра — грою... Противники якось зробили "голь". Ми ще дужче змагалися, щоб зробити також бодай одного, але на тім і скінчилася гра. Це вже другий раз, що їм програємо. Тиждень передтим програли 5 x 4. Та маємо сильну надію, що ще їм дамо доброго "прочуханця"...

29. — Четвер. Свято Пресвятої Євхаристії. Це свято переноситься на неділю, але ми святкували таки в четвер, з причини, що Впр. о. Парох Тарац Олійник ЧСВВ з Мартінь Афонсо, запросив нас співати хором Сл. Божу. На більшу славу Божу, гарно заспівали, під проводом нашого диригента, — студента брата Лева Давибіди.

ЧЕРВЕНЬ:

10. — Лишили книжки збоку й всі поїхали на шакер (фарму) ламати кукурудзу. Ламали до обіду. По обіді деякі взялися фойсувати (рубали хабазню відповідним до того знаряддям — фойсою: подібна до сокири, тільки, що вона є тоненькою й трохи закрученою). Інші викопували картоплю. Цим разом сталася пригода з братом Томою, коли він фойсував. Зайшов, щоб зрубати деревце й вдарив раз.. вмить кинув фойсу, заледве її знайшов, і щосили почав бігти, ніби бачив якийсь "бойтата" — мариво. Нащастя, не скалічився й не роздер штанів!... Ми відразу здогадалися в чому причина такого драла. — Ніхто не казав йому рухати осине кубло...

15. — На запрошення Впр. о. Петра Бальцара ЧСВВ, поїхали з нашим хором до Папандуви, в Санта Катарині, співати Сл. Божу в новій церкві св. Антонія, яку посвятив Преосв. Кир Єфрем Кривий ЧСВВ. Він же посвятив був і фундаменти-підвалини та мав "велику радість і потіху її святити", — слова сказані під час його проповіді. Мешканці Папандуви гордяться тим, що сам Папа Павло VI вислав телеграму з папським благословенням. Після вроčистої Сл. Божої був великий і веселий фестин. Пригода й того дня не покинула нас. Вве-

чері, коли верталися додому, каміньон — тягаровий вантажник удаврив у наше авто-комбі. Нічого страшного не сталося, крім великого страху й ушкодження авта.

24. — Дня 24 червня — це день св. Івана Христителя. Побразилійськи — "дія де Сан Жоан". Тут у Бразилії щороку традиційно споруджують "каєру", цебто ватру. Цю традицію привезли з собою португальці, і вона добре закорінилася. Триває аж по-сьогодні. Вночі підпалиють "каєру", танцюють довкола неї, печуть піньори, земні горіхи і т. п.... Роблять "кентон" — варене вино з цукром і лушпиною з помаранч. Ми також зробили "каєру"... Приємна була забава. Відбулася вона на нашій фармі.

ЛИПЕНЬ:

1. — В дніях 1 й 2-го, всі українські парохи з Бразилії зібралися з нашими Єпископами в єпархіальній резиденції й відбули Соборчик.

2. — Вчора й сьогодні не мали науки, гостили бо отців і братів, які приїхали сюди на п'ятьденної реколекції. Проводив реколекціями Впр. о. Дионісій Ляхович ЧСВВ. Отців провідникові щиро дякуємо за його гарні й корисні науки. "Покаяння; До коріння дерев приложена сокира; Кого Ісус вибрав на своїх апостолів; Віра й уповання на Боже Провидіння; Ісус не хоче смерті грішника; Блаженства" — це деякі з гарних тем розважання. Реколекції скінчилися дня 7-го, о третій годині. Того ж дня деякі отці повернулися до своїх домів.

11. — По реколекціях, всі в добром настрої. Зрештою, реколекції — це не тільки цілих п'ять днів місівчання, молитви й конференцій, але теж застанова над собою, застосування постанов у житті. Перед вечерию заспівали "Многолітствіє" о. Іларієві Бардалеві ЧСВВ, нашему професорові латинської й португальської мов. Сьогодні це день його св. іменника св. Іларія. З цієї нагоди о. Іларій заплатив нам вступ на фільм "Бен-Гур". Дуже гарний фільм. Тривав 3,30 год. Висвітлює народження, проповідь на горі й смерть Ісуса Христа. Ми дуже вдячні отцеві Іларіеві й бажаємо йому всього найкращого.

14. — День святочний: іменини настоятеля нашого дому Впр. о. Володимира Бурка ЧСВВ. Щоб трохи більше звеличати й ушанувати цей день, приготовили ми концерттик і дві короткі вистави — комедійки. Другого дня, раненько встали, щоб автобусом поїхати на прогулянку. Автом тільки кількох поїхало, бо друге авто "лежить у шпиталі". Зимою іхати на пляжу це щось дивне, але туди то ми поїхали. Вода ніби холодна й незимна. Деякі з нас не схотіли спробувати температуру води. В зимі, навіть дивитися на якусь телевізійну пропаганду, як плавання в морській воді, не дуже то мило душі... Мало було людей, проте — багато місця бавитися коло моря. Принесли м'яча й давай грatisь. Отець Ігумен також пристали до забави. Недовго тривало, а вже о. Ігумен без одного нігтя. Капітуляція прийшла аж тоді, коли вийшов кульгаючи. Хтось, не хотячи добре його потягнув "канеладою"...

PAPELARIA Bebik & Cia. Ltda.

A MAIS COMPLETA LINHA DE:

Artigos Escolares

Artigos p/ desenhos e engenharia

Artigos p/ presentes

Artigos p/ escritórios

Rua Barão do Rio Branco, 275

Fones: 23-9001 e 23-5184

CAIXA POSTAL 2306 — CURITIBA — P.R.

MÓVEIS EM TODOS OS ESTILOS

PRODUTOS DE SUPERIOR QUALIDADE

INSTALAÇÕES — MÓVEIS

Irmãos Chudzij

FÁBRICA E EXPOSIÇÃO:

RUA PADRE ANCHIETA, 1737 (BIGORRILHO)

FONE: 23-1293

CURITIBA — Paraná

Óculos e Lentes Oftálmicas em geral

Ó T I C A B A S I L I O L T D A.

RUA COMENDADOR ARAUJO, 7

Маємо на складі готові, та виготовляємо по замовленню різні окуляри, також маємо великий вибір оправ і лінз, виробляємо лінзи до різних апаратів, як конденсаторів об'єктивів і інше.

ЦІНИ ДЛЯ ВСІХ ПРИСТУПНІ.

ГОВОРиться ПО-УКРАЇНСЬКИ

CASA CHOMA

UMA TRADIÇÃO NO COMÉRCIO DO PARANÁ

OPERA NO RAMO DE: COMÉRCIO DE TECIDOS — ARMARI-
NHOS — FERRAGENS — SÉCOS E MOLHADOS — CONFEC-
ÇÕES DE ARTIGOS INFANTÍS — ARTIGOS DE NOIVAS, Etc

Aos melhores preços

VENDAS POR ATACADO E A VAREJO

ESTABELECIMENTO EM:

IRATI — Choma Comercial Ltda. Rua Munhoz da Rocha, 468

CARLOS FOTO

ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

"КАРЛОС ФОТО"

СКОРА ОБСЛУГА ДЛЯ ВИРІВКИ ДОКУМЕНТІВ, ВИКЛИКУ-
ВАННЯ, ВІДБИТКИ, ПОШИРЕННЯ, КОЛЬОРУВАННЯ.
ПРОДАЖ ФІЛЬМІВ І ФОТОГРАФІЧНОГО ПАПЕРУ.
SERVIÇO RAPIDO PARA DOCUMENTOS, REVELAÇÕES, CÓ-
PIAS, AMPLIAÇÕES E COLORIDOS.

VENDAS DE FILMES E PAPEIS FOTOGRAFICOS

Rua Saldanha Marinho, 21

PONTA GROSSA

PARANA

AUTO PEÇAS RONCADOR

de

Pedro Gluchak

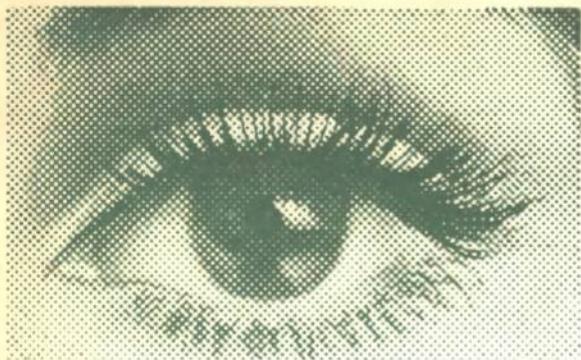
Peças e Acessórios em Geral

Avenida São Pedro, 648

RONCADOR

ESTADO DO PARANÁ

Говориться по-українськи

Fotolitos e clichês
em Nyloprint. O sistema
que revolucionou
a arte gráfica mundial.

Fotolitos:
Provas à cores em
apenas 30 minutos pelo
processo CROMALIN
da Du Pont.

GRAVARTEX

fotolitos, clichês & talento técnico

Rua Dr. Raul Carneiro F. 73 - Fone PBX 23-8095 - Curitiba - Paraná

CASA CHOMA IRMÃOS CHOMA & CIA LTDA.

NOIVAS

Vestidos para Noivas
e 1.ª Comunhão
Buquês, Grinalda, etc.
Tecidos para Noivas
Setins, rendas, brocados,
tule, etc.

—
FONE, 22-7485

RUA RIACHUELO, 122

CURITIBA

— PARANÁ

